

Sygn. I C 7/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lutego 2013 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Banaś
Protokolant:	sekr. sądowy Małgorzata Bugiel

po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2013 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa **A. K. i J. K. (1)**

przeciwko **P. K. i H. K.**

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powodów A. K. i J. K. (1) solidarnie na rzecz pozwanych P. K. i H. K. solidarnie kwotę 7.200 zł (słownie: siedem tysięcy dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na oryginale właściwy podpis

Sygnatura akt IC 7/13

UZASADNIENIE

Powodowie A. K. i J. K. (1) reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika w pozwie wniesionym w dniu 12 listopada 2012r. do Sądu Okręgowego w Słupsku domagali się zasądzenia od pozwanych kwoty 350.000zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od 26/09/2007r. do dnia 30/09/2012r., oraz umownymi w wysokości 10% w stosunku rocznym od kwoty dochodzonej w pozwie od dnia 1/10/2012r. do dnia zapłaty z tytułu zwrotu pożyczki.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczy z dnia 9 listopada 2012 roku Sąd Okręgowy w Słupsku w osobie Referendarza sądowego uwzględnił powództwo zgodnie z żądaniem pozwu (k.21).

Od powyższego nakazu zapłaty sprzeciw wnieśli pozwani P. K. i H. K., domagając się uchylenia nakazu i oddalenia powództwa jako bezzasadnego i pozbawionego podstaw prawnych.

Sąd ustalił co następuje;

Strony łączyło kolejno kilka stosunków prawnych, których genezą jest planowany zakup przez powodów nieruchomości od pozwanych.

Dnia 25 września 2007r. powodowie A. K. i J. K. (1) podpisali i tym samym zawarli z małżonkami H. i P. K., umowę pożyczki na kwotę 350.000 zł co nastąpiło w Kancelarii Notarialnej Notariusza J. K. (2), Repertorium A nr 4387/2007. W tym samym dniu powodowie dokonali przelewu wskazanej kwoty na konto pozwanych.

Bezsporne, a nadto umowa pożyczki k.7 akt

W dniu 5 lipca 2008r. strony zawarły kolejną umowę, tym razem określona jako przedwstępną sprzedaży nieruchomości położonej w obrębie R.. W treści umowy strony zawarły wszystkie najistotniejsze elementy umowy przyrzeczonej w tym w szczególności cenę i sposób jej zapłaty. Zgodnie z treścią § 4 kupujący (powodowie w niniejszej sprawie) oświadczyli, że zapłacili już sprzedającemu tytułem zadatku kwotę 350.000 zł poświadczoną notarialnie, oraz w dniu zawarcia umowy przedwstępnej dodatkowo 70.000zł co sprzedający (pozwani w niniejszej sprawie) potwierdzili. Jednocześnie strony postanowiły, że w razie wykonania umowy zadatek ulegnie zaliczeniu na poczet ceny sprzedaży, natomiast w przypadku nie wykonania umowy przez sprzedającego zwróci on kupującym zadatek w podwójnej wysokości, natomiast w razie nie wykonania umowy przez kupujących zadatek przepada na rzecz sprzedającego. Pozostała cena sprzedaży w wysokości 220.000zł miała być zapłacona w miesięcznych ratach po 3.700zł poczynając od października 2009r.

dowód; umowa przedwstępna sprzedaży k. 32.

W dniu 17 października 2012r. powodowie złożyli oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu dotyczącego zawarcia przedwstępnej umowy sprzedaży nieruchomości – położonej w obrębie R., o powierzchni około 8 ha, z dnia 5 lipca 2008r.

dowód; pismo z dnia 17 października 2012r.k. 33.

Pismem z dnia 7 lutego 2013r. zatytułowanym pozew pozwani wystąpili do Sądu Okręgowego w Słupsku o ustalenie nieważności czynności prawnej – oświadczenia woli powodów złożonego w dniu 17 października 2012r. Sprawa została zarejestrowana pod sygn. IC 45/13.

bezsporne, nadto odpis pozwu k. 79.

Sąd zważył;

Powództwo podlegało oddaleniu.

W pierwszej kolejności zaznaczenia wymaga, iż obie strony w niniejszej sprawie były reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników, tym samym obciążał je tzw. podwyższony miernik staranności. Na stronach spoczywał zatem obowiązek odpowiedniego przygotowania się do sprawy i przedstawienia materiału, którym zamierzały się posłużyć do udowodnienia swych racji (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 stycznia 2001 r., I ACa 1064/2000).

Zasada rozkładu ciężaru dowodu, skonkretyzowana została w art. 6 i jest jasna. Ten, kto, powołując się na przysługujące mu prawo, żąda czegoś od innej osoby, obowiązany jest udowodnić fakty (okoliczności faktyczne) uzasadniające to żądanie, ten zaś, kto odmawia uczynienia zadość żądaniu, a więc neguje uprawnienie żądającego, obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje.

Podstawowe znaczenie dla prawidłowego rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy miała przede wszystkim ocena treści zawartych przez strony umów pożyczki i w szczególności umowy przedwstępnej oraz wynikających z tego skutków.

Stosownie do treści art.506 kodeksu cywilnego jeżeli w celu umorzenia zobowiązania dłużnik zobowiązuje się za zgodą wierzyciela spełnić inne świadczenie albo nawet to samo świadczenie, lecz z innej podstawy prawnej, zobowiązanie dotychczasowe wygasa (odnowienie). Zarówno w judykaturze, jak i w doktrynie zgodnie podkreśla się trzy konstytutywne cechy odnowienia: 1) istnienie i ważność dawnego (pierwotnego) zobowiązania 2) ważne

zaciągnięcie nowego zobowiązania 3) zamiar stron umorzenia dawnego zobowiązania przez zawarcie nowego (animus novandi). Celem i skutkiem odnowienia jest wygaśnięcie dotychczas istniejącego zobowiązania, w miejsce którego powstaje nowe. Przepis ten stwarza możliwość odnowienia w dwóch postaciach tj. jako umowa, mocą której dłużnik zobowiązuje się spełnić inne świadczenie lub umowa na podstawie której dłużnik jest zobowiązany do spełnienia tego samego, co dotychczas świadczenia, z tym jednak, że z innej już podstawy prawnej. W każdym z tych wypadków dotychczas istniejące zobowiązanie wygasa a powinność dłużnika Spełnienia świadczenia wynika z nowego zobowiązania, którego treść różni się od poprzedniego. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 marca 1999 r. I PKN 632/98 przy ocenie mocy i wiarygodności dowodów sąd winien brać pod uwagę nie tylko „materiał dowodowy”, ale także wyjaśnienia informacyjne stron, ich oświadczenia, zarzuty przez nie zgłaszane itp. stanowiące „zebrany materiał rozumieniu art. 233 § 1kpc.

Wola odnowienia, w związku z dyspozycją art. 60 kc, może przejawiać się w jakikolwiek sposób, który ją ujawnia w sposób dostateczny, bądź poprzez złożenie oświadczeń takiej treści lub zaistnienie takich towarzyszących zawarciu nowego zobowiązania okoliczności faktycznych, które w sposób niebudzący wątpliwości wskazywałyby, że zawarcie czynności prawnej nastąpiło nie w jakimkolwiek celu, lecz po to aby umorzyć dawny stosunek obligacyjny i aby dłużnik zaspokoił wierzyciela z nowej podstawy.

Zgodzić należy się z tym, iż strony wprawdzie wprost nie wyraziły zamiaru odnowienia zobowiązania, jednakże w ocenie Sądu analiza treści umowy przedwstępnej sprzedaży wskazuje, iż istota umowy przedwstępnej sprzedaży nieruchomości z dnia 5 lipca 2008r. sprowadzała się do tego, że strony doprowadziły do umorzenia dotychczasowego zobowiązania z tytułu umowy pożyczki poprzez zobowiązanie się dłużnika (pozwanych) do spełnienia na rzecz wierzyciela (powodów) w to miejsce innego świadczenia, niż było przewidziane w dotychczasowej umowie. Odmienne twierdzenia w tym przedmiocie prezentowane przez stronę powodową nie zasługiwały na wiarę, jako stojące w sprzeczności z zapisami w umowie przedwstępnej, i w ocenie Sadu przygotowane na użytek linii obrony swoich racji w niniejszej sprawie.

Z tych względów powództwo o zwrot pożyczki jako niezasadne podlegało oddaleniu, co nie zamyka oczywiście stronie prawa dochodzenia należnej im od pozwanych kwoty ale z innego tytułu i na innej podstawie prawnej co gwarantują jej zapisy zawarte w §4 umowy przedwstępnej sprzedaży nieruchomości.

Zgodnie z wymaganiami rzetelnego procesu powodowie miał zapewnioną realną możliwość przedstawienia swoich racji, wykazując zaś brak troski o własne interesy winien liczyć się z następstwami z takiej postawy wynikającymi.

Tym samym uznać należy, że Sąd nie miał w niniejszej sprawie obowiązku wyręczać czy też wspomagać powoda w realizacji założonych przez niego celów procesowych. Skoro bowiem powód przygotował się do procesu w sposób niestaranny, to sam powinien ponieść negatywne tego konsekwencje.

W tym stanie rzeczy – w oparciu o ustalenia faktyczne poczynione na podstawie materiału dowodowego przedstawionego przez stronę powodową należało uznać, iż na moment orzekania (art. 316§1kpc), po stronie powodowej brak było uzasadnienia na potwierdzenie zasadności zgłoszonego roszczenia.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art.98 i art. 108 kpc w związku z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.).

Na oryginale właściwy podpis